

*Leseno zunanje stavbno pohištvo:
OKNA, POLKNA, VHODNA VRATA*

NAVODILA ZA TRANSPORT, SKLADIŠČENJE, VGRADNJO, UPORABO IN VZDRŽEVANJE

HIŠE | OKNA | VRATA | HIŠE | OKNA | VRATA

Jelovica - koncept življenja™

KAZALO VSEBINE

1	TRANSPORT IN SKLADIŠČENJE.....	3
2	VGRADNJA	3
2.1	Splošno.....	3
2.2	Vgradnja oken ter balkonskih vrat v leseni izvedbi.....	6
2.3	Vgradnja oken in balkonskih vrat v les-aluminij izvedbi.....	7
2.4	Vgradnja dvizno drsne stene.....	8
2.5	Vgradnja harmonika drsne stene.....	8
2.6	Vgradnja nagibno drsne stene.....	9
2.7	Montaža in uporaba pololive.....	9
2.8	Vgradnja vhodnih vrat.....	10
2.9	Montaža in uporaba kljuke.....	11
2.10	Nastavitev okovja.....	11
2.10.1	<i>Splošno.....</i>	<i>11</i>
2.10.2	<i>Okna.....</i>	<i>11</i>
2.10.3	<i>Vhodna vrata.....</i>	<i>12</i>
2.11.1	<i>Montaža polken na lesena okna.....</i>	<i>12</i>
2.11.2	<i>Montaža polken na steno.....</i>	<i>15</i>
2.12	Vgradnja rolet.....	16
3	ČIŠČENJE, NEGA in VZDRŽEVANJE.....	16
3.1	Pregled pomembnih aktivnosti.....	16
3.2	Čiščenje lesenih površin.....	17
3.3	Čiščenje stekla.....	17
3.4	Nega lesenih površin.....	17
3.5	Nega pololiv, kljuk in ostalega vidnega okovja.....	17
3.6	Nega tesnil.....	17
3.7	Vzdrževanje okovja.....	17
3.8	Vzdrževanje lesenih površin.....	17
3.9	Popravo lesenih površin.....	18
3.10	Vzdrževanje površin iz aluminija.....	19
3.10.1	<i>Eloksirane površine.....</i>	<i>19</i>
3.10.2	<i>Prašno lakirane površine (RAL).....</i>	<i>19</i>
3.11	Začasni pojavi na površini premaza.....	19
3.12	Vzdrževanje lesenih površin, ki so površinsko obdelane z olji.....	19
4	VARNOST UPORABE.....	19
5	ZAMENJAVA DELOV.....	21
6	ZRAČENJE.....	21
6.1	Zračenje.....	21
6.2	Rosenje.....	21
7	SLEDLJIVOST.....	22

NAVODILA ZA TRANSPORT, SKLADIŠČENJE, VGRADNJO, UPORABO IN VZDRŽEVANJE

Izdelki zunanjega stavbnega pohištva so konstruirani in prilagojeni običajnim obremenitvam v stanovanjskih zgradbah. Okna in vhodna vrata so namenjena za zapiranje odprtih v vertikalni steni - funkcija oken je prepuščanje svetlobe in omogočanje zračenja, vhodna vrata pa omogočajo dostop in prepuščajo svetlobo. Polkna so namenjena za zatemnitev in senčenje prostorov, dodatno protivlomno zaščito ter zvočno in toplotno izolacijo.

Izdelki niso namenjeni za vgradnjo na bežalnih poteh ali v obodne konstrukcije požarnih sektorjev.

UPOŠTEVANJE NAVODIL POMENI GARANCIJO ZA STANDARDNO TRAJNOST IZDELKA PRI NORMALNI UPORABI

1 TRANSPORT IN SKLADIŠČENJE

Izdelke transportiramo s kamionom s pokrito ponjavo ali drugim transportnim sredstvom, ki ustrezno zaščiti izdelke med transportom pred mehanskimi poškodbami in vremenskimi vplivi. Kupec lahko odpelje izdelke sam, vendar jih mora ustrezno zaščititi. Izdelke skladiščimo v suhih pokritih prostorih, saj ne smejo biti izpostavljeni direktnim sončnim žarkom. Okna, obdelana s končnim akrilnim premazom, je potrebno zlagati vertikalno in med okna polagati polietilenski trak, ki preprečuje poškodbe.

Za povezovanje uporabljamo ploščate oprti, ki jih moramo na robovih ustrezno podložiti, da preprečimo mehanske poškodbe izdelkov. Uporaba okroglih vrvi ali jeklenic ni dovoljena!

2 VGRADNJA

2.1 Splošno

Naši izdelki so predvideni za navpično vgradnjo na mesta z običajnimi obremenitvami in normalnimi klimami v stanovanjskih zgradbah. Odprtine, v katere vgrajujemo, morajo biti primerno pripravljene in zadosti trdne, da se na izdelke ne prenašajo obremenitve z oboda zidne odprtine. Pri večjih obremenitvah izdelkov, npr. pri spajanju več izdelkov večjih dimenzij skupaj, je potrebno narediti predhodni statični preračun obremenitev in glede na to tudi izvesti montažo izdelkov ter jih po potrebi dodatno ojačati.

Izdelke lahko vgradite le v objekte z dokončano streho in suhimi stenami. V steno morajo biti vgrajena tako, da je zunanji del izdelka odmaknjen od zunanje fasade vsaj 10 cm, oziroma približno na sredini debeline zidu. Postavitev okna je odvisna tudi od debeline izolacije.

V primeru, da po vgradnji izdelkov izvajate še mokra zidarska dela (notranji omet, estrih,...), morate zagotoviti, da so okna odprta v vseh prostorih (prepah) do osušitve zidov, tal, stropov... V nasprotnem primeru lahko pride do navlažitve lesa, posledica tega je dimenzijska nestabilnost ter krivljenje in problemi s funkcionalnostjo izdelkov. Življenjska doba izdelkov se zaradi tega razloga skrajša. Pride pa lahko tudi do pojava korozije na okovju. Tudi po vselitvi pazimo, da so prostori zadostno prezračeni in da relativna zračna vlažnost ne presega normalne (45–65%).

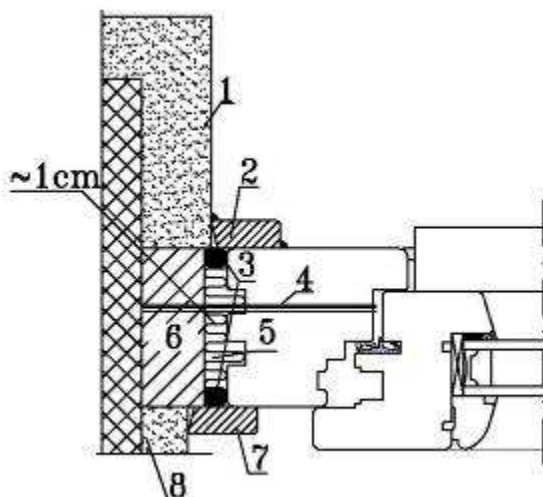
OPOZORILO: Les je občutljiv na mehanske poškodbe, zato priporočamo, da okvir zaščitite z materialom, ki dopušča širjenje PU mase v utore na zunanjem delu okvira in ne poškoduje površinske obdelave okna. Uporabite zaščitni lepilni trak, ki je primeren za zunanjo uporabo – za akrilne premaze ali aluminij in upoštevajte navodila proizvajalca trakov.

Prav tako je potrebno zaščititi steklo pred madeži malte, cementa, iskrami in varilnimi delci oz. ostalimi možnimi faktorji, ki lahko poškodujejo steklo pri vgradnji izdelka.

Po končani vgradnji preglejte površino izdelka in morebitne mehanske poškodbe popravite (glej vzdrževanje lesenih površin).

PRIPOROČILO: Če ste se odločili, da boste na okno montirali polkna ali rolo omarico, to storite pred vgradnjo okna v zidno odprtino.

I. SUHA VGRADNJA

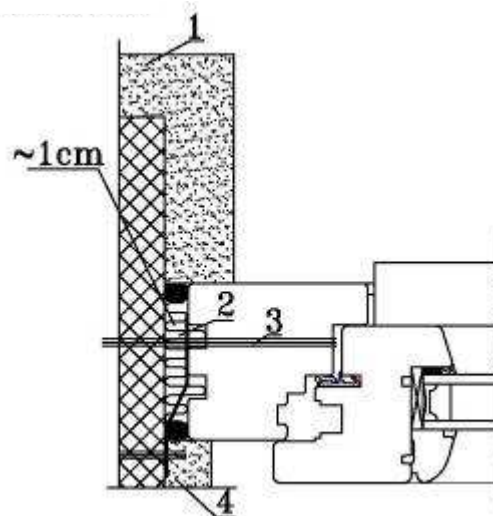

- 1 omet zunaj
- 2 zaključna letev
- 3 tesnilna masa
- 4 vijak
- 5 poliuretanska masa
- 6 slepi podboj
- 7 zaključna letev
- 8 omet znotraj

Ob suhomontažni vgradnji izdelka v zidno odprtino vsa zidarska dela odpadejo. Pri tem načinu predlagamo, da je zunanja fasada narejena na zob. Na ta način najbolje zaključite spoj med oknom in špaleta na zunanji strani. Pred vgradnjo sta dokončno izdelana notranji omet in fasada. Ob vgradnji izdelka v zidno odprtino okvir izdelka uravnate in ga privijačite v zid ali slepi podboj z vijaki (maks. razmik med vijaki je 80 cm, odklik vijaka od vogala okvira pa cca 15 cm), režo zalijte s poliuretansko maso - PU maso, z zunanje in notranje strani režo še dodatno zatesnite s trajno-elastično tesnilno maso (npr. s silikonskim kitom). Po končani vgradnji režo z notranje in lahko tudi z zunanje strani zakrijete z zaključnimi letvami.

II. MOKRA VGRADNJA

Mokromontažna vgradnja izdelka v zidno odprtino se izvede pred končno izdelavo notranjega ometa in fasade. Priporočamo uporabo kovinskih sider ali posebnih vijakov, primernih za pritrjevanje v različne materiale, ki jih namestite po obodu okvirja izdelka v razmiku cca 80 cm (okenski okvir mora biti pritrjen v zidno odprtino v najmanj 4 točkah, odklik vijakov od vogalov mora biti vsaj 15 cm, razmik med vijaki pa največ 80 cm). Ko okenski okvir uravnate, pritrdite sidra na zid oziroma privijte vijake. Režo zalijte s poliuretansko maso in jo z notranje in zunanje strani še dodatno zatesnite s trajno-elastično tesnilno maso (npr. s silikonskim kitom). Okno mora biti dobro zaščiten pred umazanijami, mehanskimi poškodbami in pred previsoko vlažnostjo. Uporabite zaščitni lepilni trak, ki je primeren za zunanjo uporabo – za akrilne premaze ali aluminij in upoštevajte navodila proizvajalca trakov.

- 1 omet zunaj
- 2 poliuretanska masa
- 3 vijak
- 4 omet znotraj

Priporočamo, da je okno čim krajši čas zaščiten, saj se na ta način trak lažje odstrani s površine okna.

Če kljub pazljivosti na okno pride malta, apno, cement ali kakšna druga snov, ki se uporablja za gradnjo je potrebno okno takoj očistiti z neagresivnimi sredstvi, ki ne poškodujejo površine okna (priporočamo uporabo mehke krpe in mlačne vode).

III. VGRADNJA PO RAL SMERNICAH

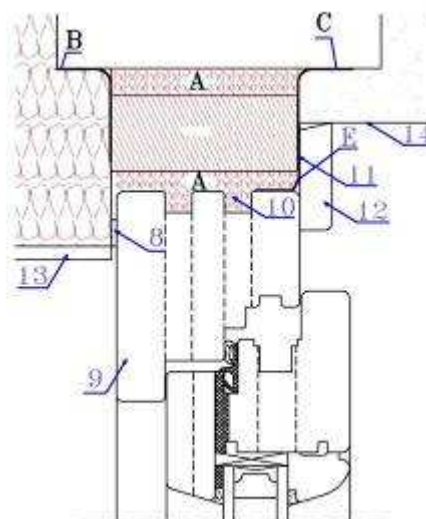
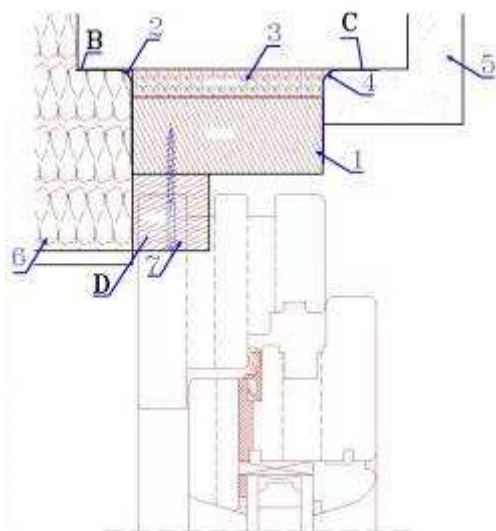
Ta način vgradnje je med vsemi najkvalitetnejši, ker zagotavlja »trajno« tesno vgradnjo ob pravilni izvedbi montaže. Način vgradnje je troslojen, pri katerem ima vsak sloj svoj namen:

zunanj sloj: paropropustnost in vodoodbojnost

srednji sloj: zvočna in toplotna izolacija

notranji sloj: enaka funkcija kot zunanji sloj, vendar bolj tesno

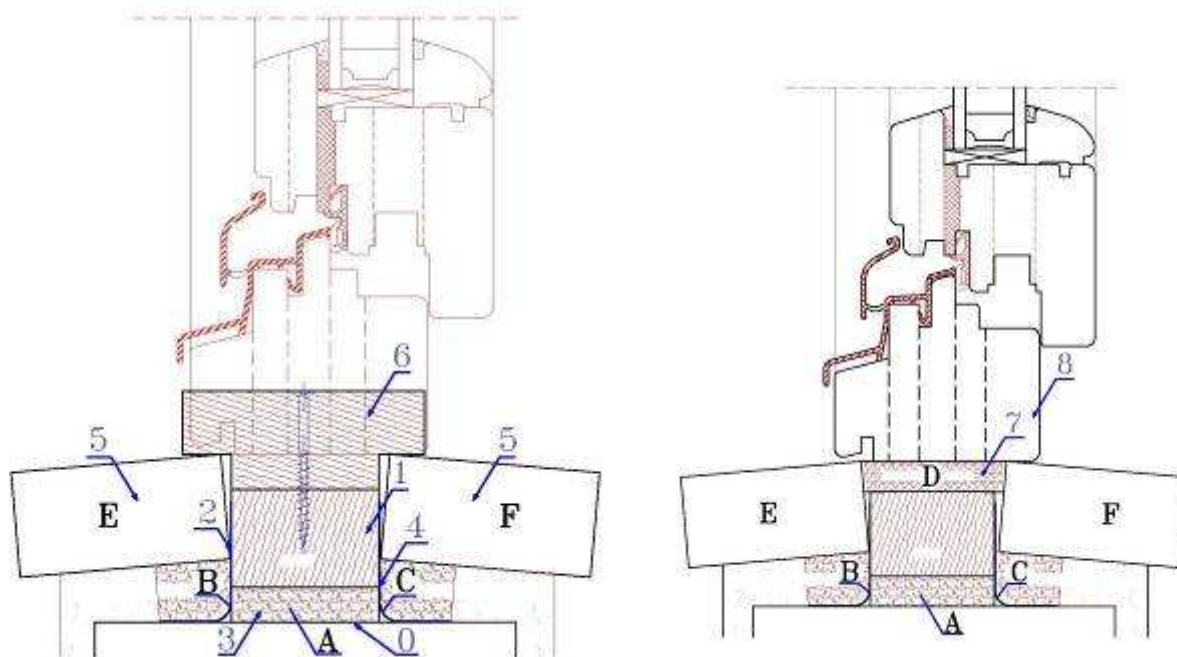
Izvedba suhe vgradnje po smernicah RAL je lahko na slepe podboje ali pa direktno v zidno odprtino. Pred vgradnjo slepega podboja morajo biti zidne odprtine zaprte in ustrezno pripravljene (običajno je na spodnjem prečniku zidne odprtine potrebno nanesti sloj ometa, da zapremo luknje v opeki).

1. Nalepimo zunanjo folijo
2. Nalepimo notranjo folijo
3. Vgradimo podboj
4. Zapolnimo s poliuretansko peno
5. Naredimo notranji omet
6. Naredimo toplotno izolacijo fasade
7. Odstranimo distančno letev podboja
8. Nalepimo ekspanzijski trak
9. Vgradimo okno
10. Vgradimo poliuretansko peno
11. Zalepimo notranjo folijo
12. Pritrdimo zaključno letev
13. Izdelamo zaključni del fasade
14. Pobelimo

- A - pur pena
- B - zunanja folija (šir.= 70 mm)
- C - notranja folija (šir.= 70 mm)
- D - distančno letev odvijamo pred vgradnjo
- E - notranja folija (šir. = 50 mm)

Skica 2.1-a: Stranski in zgornji detajl vgradnje slepega podboja, okna na slepi podboj in izvedba ostalih gradbenih del

- 0 - Spodnji prečnik zidne odprtine mora biti zglajen
- 1 - Zalepimo zunanjo folijo
- 2 - Zalepimo notranjo folijo
- 3 - Vgradimo podboj
- 4 - Zapolnimo s poliuretansko peno
- 5 - Vgradimo police
- 6 - Odstranimo nivojni prečnik
- 7 - Vstavimo ekspanzijski trak
- 8 - Vgradimo okno

- A - pur pena
- B - zunanja folija (šir.= 70 mm)
- C - notranja folija (šir.= 70 mm)
- D - ekspanzijski trak
- E - zunanja polica
- F - notranja polica

Skica 2.1-b: Spodnji detajl vgradnje slepega podboja, okna na slepi podboj in izvedba ostalih gradbenih del

Prednosti take vgradnje:

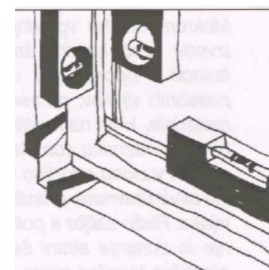
- Možnost vgradnje debelejšje izolacije po špaleti je večja.
- Možnost poškodb je minimalna zaradi zaključka večine zidarskih del pred vgradnjo podboja.

Vsako okno, ne glede na način vgradnje mora biti dobro fiksirano v zidno odprtino (vijačenje, sidranje,...)

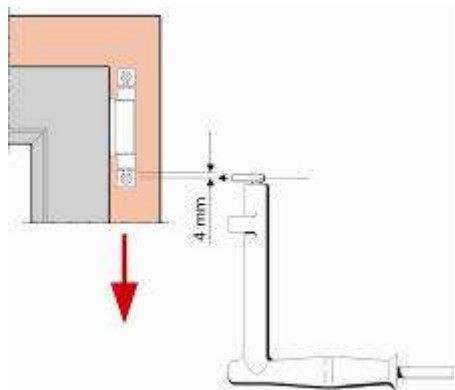
2.2 Vgradnja oken ter balkonskih vrat v leseni izvedbi

Okenski okvir vstavite v zidno odprtino in ga z zagozdami fiksirajte. Z vodno tehtnico uravnajte okvir: prečnik v vodoravni položaj, pokončnik v navpični položaj, kontrolirajte pravokotnost okvirja ter odmik okvirja od zunanjega roba zidne odprtine.

Pred vgradnjo okna v zidno odprtino krilo snemite z okvirja. Za to delo morate biti dovolj fizično močni in strokovno usposobljeni.

Snemanje okenskega ali balkonskega krila ter prvega krila harmonika drsne stene

To delo najlažje izvedete s pomočjo ročice za izvlečenje sornika na naslednji način:

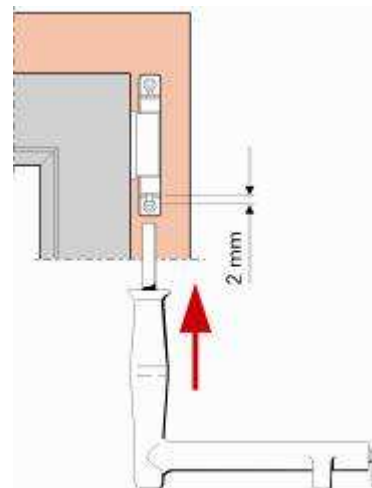
Pololivo obrnete v vodoravni položaj.

Pri zaprtem položaju krila sornik primete s pomočjo ročice in ga potegnete ven toliko, da ga prime spodnja vzmet, pri tem pa morate krilo držati v zaprtem položaju, da ne pade na tla oziroma da ne poškoduje stvari v bližini.

Krilo nagnete v kip položaj, ga dvignete in tako snamete s kotnega ležaja.

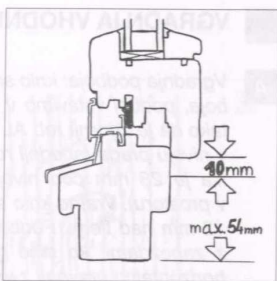
Krilo položite na ustrezno pripravljeno mesto tako, da ni izpostavljeno vremenskim, mehanskim ali kemičnim poškodbam, obenem pa mora biti tudi ustrezno zavarovano pred prevrnitvijo.

Nasajanje krila poteka v obratnem vrstnem redu, in sicer, da za vstavljanje sornika uporabite trn ročice za izvlečenje sornika, ki obenem tudi preprečuje pregloboko vstavljanje sornika v ležaj škarij.

Krila, ki so na okvir nasajena s cilindričnimi sponami

Krilo odprite za približno 90°, ga dvignite in snemite. Po končani vgradnji v obrnjenem vrstnem redu krilo nataknete na okvir.

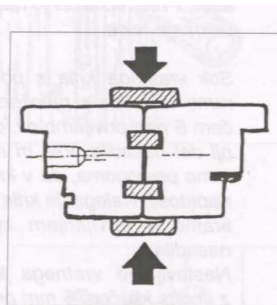
Višino praga pri balkonskih vratih uskladite z višino gotovega poda v prostoru tako, da krilo balkonskih vrat teče vsaj 1 cm nad gotovo izdelanim podom (parket, topli pod,...).

Po fiksiranju okvirja v zidno odprtino nataknete krilo na okvir in preverite zapiranje okna. Če se krilo ne zapira, okvir ni dobro uravnan v zidni odprtini, zato morate le-tega uravnati.

Po kontroli zapiranja okensko krilo snemite, okno pritrdite in režo med okvirjem in zidno odprtino zapolnite s PU maso. Vsako okno mora biti v zidno odprtino trajno pritrjeno (vijačenje, sidranje), saj je PU masa le tesnilni in izolacijski material, nikakor pa ne more prenašati mehanskih obremenitev.

Pri polnjenju reže s PU maso pazite, da vam ne stisne okvira. Stiskanje okvira lahko preprečite z vstavitvijo distančne letve v okvir.

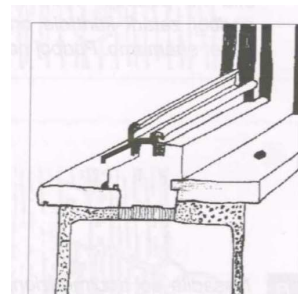
V kolikor ste okno vgradili na mokromontažni način, pred izdelavo notranjega ometa in fasade montirajte notranje in zunanje police, ki jih postavite na malto ali drug pritrilni material. Tesnjenje zunanje police z oknom izboljšajte s silikonskim kitom.

Dva okna ali okno in balkonska vrata sestavite tako, da v utor vstavite dve stični letvi in okvira privijačite skupaj.

Na stično ploskev med peresoma nanesemo silikonski kit, ki zagotovi tesnjenje sestava.

Tesnjenje, kakor tudi estetski izgled sestava, obogatimo še s pokrivnimi letvami.

2.3 Vgradnja oken in balkonskih vrat v les-aluminij izvedbi

Način vgrajevanja oken in balkonskih vrat v les-aluminij izvedbi je načeloma enak vgrajevanju lesenih (glej točko 2.2), večjo pozornost pa moramo posvetiti neoviranemu kroženju zraka za aluminijem in pravilnemu odtekanju vode na spodnji strani okna. Pri tem oknu je zelo pomembna pravilna montaža okenske police, ki mora biti pritisnjena do okna.

Predlagamo suhomontažni način vgradnje (glej točko 2.1 – odstavek I SUHA MONTAŽA).

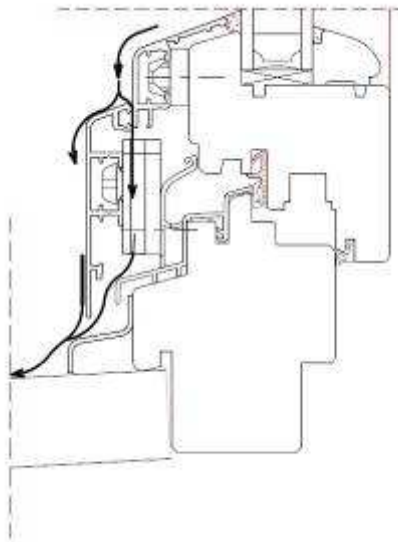
Zunanji spoj aluminija s fasado in režo na notranji strani zatesnite s trajno-elastično tesnilno maso (npr. s silikonskim kitom).

Po končani vgradnji režo z notranje in lahko tudi z zunanje strani zakrijete z zaključnimi letvami.

OPOZORILO:

Pri vgradnji oken in balkonskih vrat v izvedbi les-aluminij je potrebno paziti na:

- naravno gibanje zraka med lesom in aluminijem – potrebno je paziti pri nanosu poliuretanske mase, da se ne zalije reža med lesom in alu profilom;
- prosto odtekanje vode spodaj – polica mora biti pravilno vgrajena.

Skica 2.3-a: NAVPIČNI PRIKAZ VGRADNJE

2.4 Vgradnja dvizno drsne stene

Okvir stene vstavite v zidno odprtino in jo z zagozdami fiksirajte. Z vodno tehtnico uravnajte okvir: prečnik v vodoravni položaj, pokončnik v navpični položaj, kontrolirajte pravokotnost okvira ter odmik okvira od zunanjega roba zidne odprtine.

Pred vgradnjo stene v zidno odprtino krilo snemite z okvirja. Za to delo morate biti fizično dovolj močni in strokovno usposobljeni.

Snemanje kril

Krila stene odprete tako, da imate na obeh zgornjih vogalih dovolj prostora za vijačenje.

S pomočjo pololive krilo spustite na spodnje vodilo (krilo »zaprete«), da se vam med delom ne premika.

Odvijete vijake na obeh vodilnih zgornjih ploščah in plošče odstranite.

Dvignete krilo vzporedno s steno do vrha, nato ga spodaj odmaknete od vodila, spustite, da se stakne še z zgornjega vodila ter ga položite na ustrezno pripravljeno mesto tako, da ni izpostavljeno vremenskim, mehanskim ali kemičnim poškodbam, obenem pa mora biti tudi ustrezno zavarovano pred prevrnitvijo.

Nasajanje kril poteka v obratnem vrstnem redu.

2.5 Vgradnja harmonika drsne stene

Okvir stene vstavite v zidno odprtino in jo z zagozdami fiksirajte. Z vodno tehtnico uravnajte okvir: prečnik v vodoravni položaj, pokončnik v navpični položaj, kontrolirajte pravokotnost okvira ter odmik okvira od zunanjega roba zidne odprtine.

Pred vgradnjo stene v zidno odprtino krilo snemite z okvira. Za to delo morate biti fizično dovolj močni in strokovno usposobljeni.

Snemanje prvega krila harmonika drsne stene – glej točko 2.2, odstavek: Snemanje okenskega ali balkonskega krila ter prvega krila harmonika drsne stene.

Snemanje vrtljivo drsni kril harmonika drsne stene

Steno odprete.

Odvijete vijake s spon krila in potisnete sornike cca 4 mm iz spon.

S pomočjo ročice za izvlečenje sornika sornike tega izvlečete, pri tem pa pazite, da vam krila ne padejo in se ne poškodujejo oz. poškodujejo stvari okoli sebe.

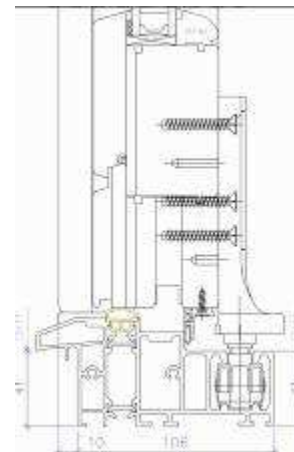
Ko je krilo prosto ga odprete 90° na steno, odpeljete do izrezkane odprtine na tekalnem profilu, nagnete in skozi odprtino snamete krilo. Omenjena odprtina je lahko - odvisno od izvedbe odpiranja - pokrita z gumo.

Krilo položite na ustrezno pripravljeno mesto tako, da ni izpostavljeno vremenskim, mehanskim ali kemičnim poškodbam, obenem pa mora biti tudi ustrezno zavarovano pred prevrnitvijo.

Pri harmonika drsni steni v brezpragovni izvedbi, gre za poseben način vgradnje, kjer alu-prag vgradimo 41 mm pod končnim tlakom. Če se betonira po vgradnji izdelka, je oporne stebričke nujno postaviti vertikalno-dokler se beton ne posuši.

Ostala vgradnja je enaka kot pri ostalem stavbnem pohištvu.

Zaradi nizkega praga priporočamo, da je stena vgrajena pod ustrezen nadstrešek, s katerim zmanjšamo direkten udar vode na steno in tako zmanjšamo možnost udara vode v prostor.

2.6 Vgradnja nagibno drsne stene

Okvir stene vstavite v zidno odprtino in jo z zagozdami fiksirajte. Z vodno tehcnico uravnajte okvir - prečnik v vodoravni položaj, pokončnik v navpični položaj, kontrolirajte pravokotnost okvirja ter odmik okvirja od zunanjega roba zidne odprtine.

Pred vgradnjo sten v zidno odprtino krilo snemite z okvirja. Za to delo morate biti fizično dovolj močni in strokovno usposobljeni.

Snemanje krila nagibno drsne stene

Krilo odprete v drsni položaj.

Odvijete pritrditveni vijak na drsni škarjah zgoraj.

Drsne škarje izvlečete iz nosilnega profila, pri tem pa krilo dobro držite, da ne pade.

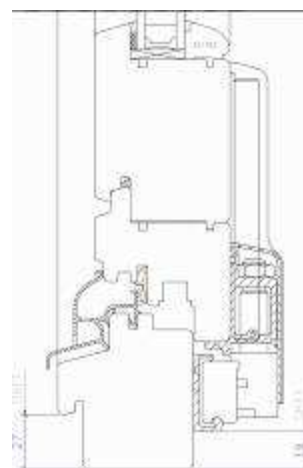
Krilo nagnete za cca 30° od navpične lege in ga dvignete iz tekalnega profila.

Krilo položite na ustrezno pripravljeno mesto tako, da ni izpostavljeno vremenskim, mehanskim ali kemičnim poškodbam, obenem pa mora biti tudi ustrezno zavarovano pred prevrnitvijo.

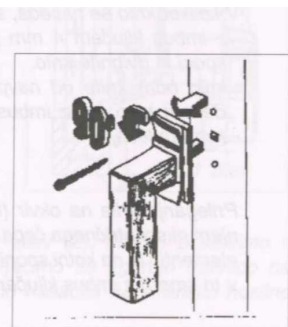
Nasajanje kril poteka v obratnem vrstnem redu.

Nagibno drsno steno lahko vgradimo s spodnjim robom največ 19 mm pod nivojem končnega tlaka. Ostala vgradnja je enaka kot pri ostalem stavbnem pohištvu.

OPOMBA: Nivo končnega tlaka pri nagibno drsni stenah je na drugi višini kot pri balkonskih vratih, zato je potrebna pazljivost pri sestavih ali pri poravnavi svetlih višin z drugimi izdelki!

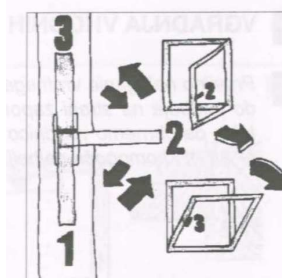
2.7 Montaža in uporaba pololive

Ročica pololive in osnovna plošča morata biti vzporedni. Pololivo nataknete na krilo tako, da trn vstavite v srednjo izvrtino in pololivo do konca pritisnete na krilo. Ročico, ki je obrnjena navzdol, obrnite za 90°, pokrovček osnovne plošče dvignite in ga prav tako obrnite za 90°. Skozi odprtini pololivo s priloženimi vijaki privijate ter pokrovček osnovne plošče in ročico pololive vrnite v začetni položaj.

Okna, balkonska vrata, nagibno drsne stene in harmonika drsne stene so zaprte, ko je ročica pololive obrnjena navzdol (položaj 1). Ročica v vodoravni smeri (položaj 2) omogoča odpiranje okna in balkona po navpični osi, ročica, obrnjena

navzgor (položaj 3) pa omogoča odpiranje okna in balkona po vodoravni osi - kipanje. Glede na naročilo je lahko v okno montirano drugačno okovje, zato ni nujno, da se okno ali balkon odpira po obeh oseh.

Ko je krilo odprto v poziciji 2 ali 3, pololive ne smete premikati, dokler krila ne pritisnete na okvir (izjema je le snemanje krila).

Pri nagibno drsno steni je funkcija pololive naslednja:

- 1 zaprto
- 2 odpiranje - drsno
- 3 odpiranje po vodoravni osi (na kip)

Pri dvižno drsni steni je funkcija pololive naslednja:

- 1 odprto
- 2 zaprto

2.8 Vgradnja vhodnih vrat

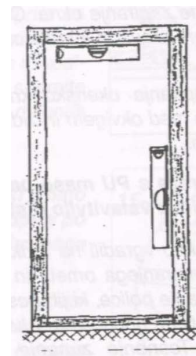
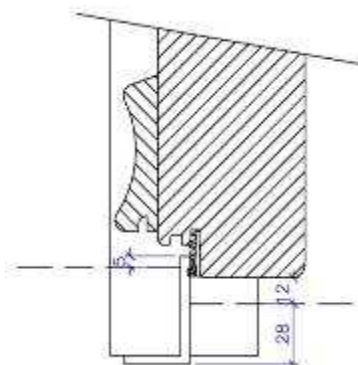
Pomembno:

Vhodna vrata so izredno izpostavljena velikim fizikalnim obremenitvam zaradi razlike med klimo v prostoru, za katero je v kurilni sezoni značilna visoka temperatura in zunanjo klimo za katero so v kurilni sezoni značilne nizke temperature in visoka relativna vlažnost zraka. Posledica tega je, da zaradi delovanja lesa pride do krivljenja vratnega krila, možne pa so tudi druge napake na konstrukciji vrat. Da se temu izognete je ena od možnosti ta, da ne namestite grelnih teles (radiatorji, peči...) v bližino vhodnih vrat. Priporočljivo je tudi, da vhodna vrata niso direktno izpostavljena vremenskim vplivom (dežju, soncu, snegu...)

Vgradnja podboja:

a) podboj z alu-kotnikom

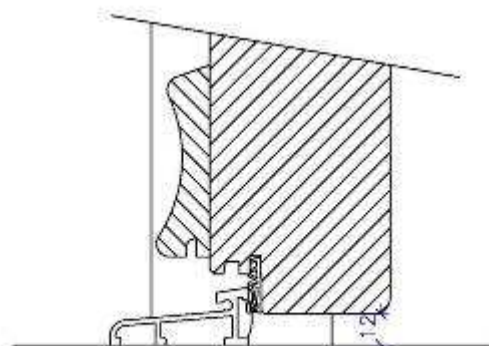
Krilo snamete s podboja. Podboj vstavite v zidno odprtino tako, da je zgornji rob AL kotnega profila cca 5 mm višji od višine zunanjega tlaka (spodnji rob kotnega profila je 28 mm pod nivojem gotovih tal v prostoru). Vratno krilo se mora zapirati 12 mm nad tlemi. Podboj pozicionirate z zagozdami ter ga vertikalno in horizontalno uravnate z vodno tehcnico.

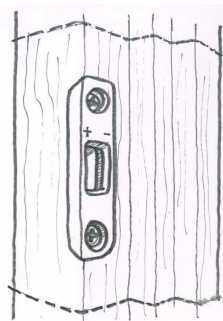

b) podboj s pohodnim profilom Wesser

Krilo snamete s podboja. V primerih, ko je zunanji in notranji tlak že narejen iz pohodnega profila snamemo spodnji (nevidni) del. Kjer pa tlaki še niso gotovi, nevidni del profila pustimo in ga vgradimo v tlak. Podboj vstavite v zidno odprtino tako, da pohodni profil nalega na zunanji tlak. Vratno krilo se mora zapirati 12 mm nad tlemi. Podboj pozicionirate z zagozdami ter ga vertikalno in horizontalno uravnate z vodno tehcnico.

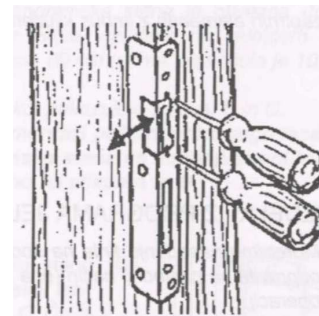
Zaradi kontrole zapiranja krilo nataknete na podboj in ga zopet snamete. Ko je podboj uravnan, režo med podbojem in zidom zalijete s poliuretansko peno ali drugim izolativnim materialom ter ga pričvrstite s sidri ali vijaki. Pred eventualno nadaljnjo obdelavo zaščito okvirja izvedemo na enak način kot pri oknih.

Pravilno naleganje vratnega krila v brazdo podboja na strani zapore dosežemo tako, da obrnemo vpadnico v pravo lego (+ ali -), ki omogoča najboljše tesnjenje.

Pravilno zapiranje vratnega krila v brazdo podboja pa dosežemo tako, da z izvijačem nastavimo premični del prijemnika v pravo lego, ki omogoča najboljše zapiranje vratnega krila.

2.9 Montaža in uporaba kljuke

Ravnajte se po navodilih proizvajalca kljuke.

Pri odpiranju in zapiranju vhodnih vrat je možno uporabljati kljuko, prijemalo - držaj ali gumb. S pritiskom na kljuko sprostimo zatič ključavnice in vrata lahko odpremo. V primeru, da je na vratih montirano prijemalo ali gumb, vrata odpremo s pomočjo ključa, ki ga obrnemo v nasprotni smeri zapiranja do omejila. Zaklepamo s popolnim obratom ključa v smeri zapiranja, ko pri tem izstopi zapah in ostale blokade - bolzni v odprtine.

2.10 Nastavitev okovja

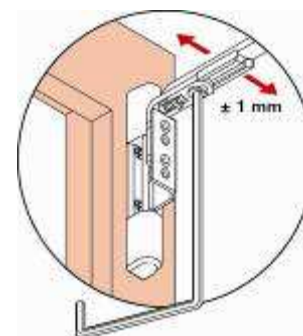
2.10.1 Splošno

Za zagotavljanje normalne življenjske dobe okovja morate paziti, da so posamezni deli okovja normalno obremenjeni. Povečana obremenitev lahko nastane v primeru povesa izdelka ali nenastavitve okovja takoj po vgradnji. Da to preprečite, morate stalno kontrolirati odpiranje izdelka, v primeru težav pa le-te poskusite čim prej odpraviti z nastavljujostjo okovja. V primeru obrabe ali poškodbe posameznega dela, je potrebno tega takoj zamenjati z enakim originalnim delom.

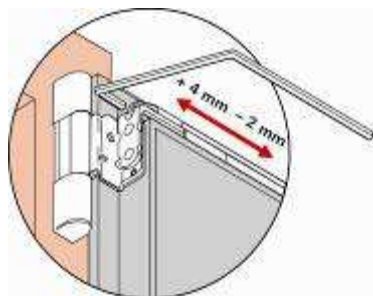
Omenjena dela lahko izvajajo le primerno usposobljene osebe. V primeru težav se obrnite na našo servisno službo ali lokalnega zastopnika

2.10.2 Okna

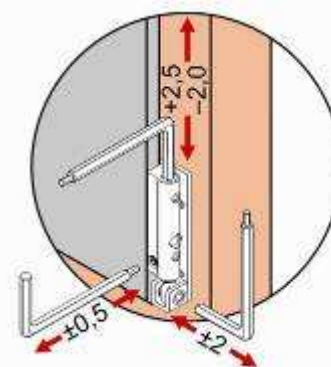
Prileganje krila na okvir (tesnjenje) nastavite z vrtenjem ekscentričnega čepa na škarjah in z imbus ključem 4 na zapirnih elementih.

Morebitno nasedanje krila na spodnji prečni okvir odpravimo na naslednji način (ena ali kombinacija večih operacij):

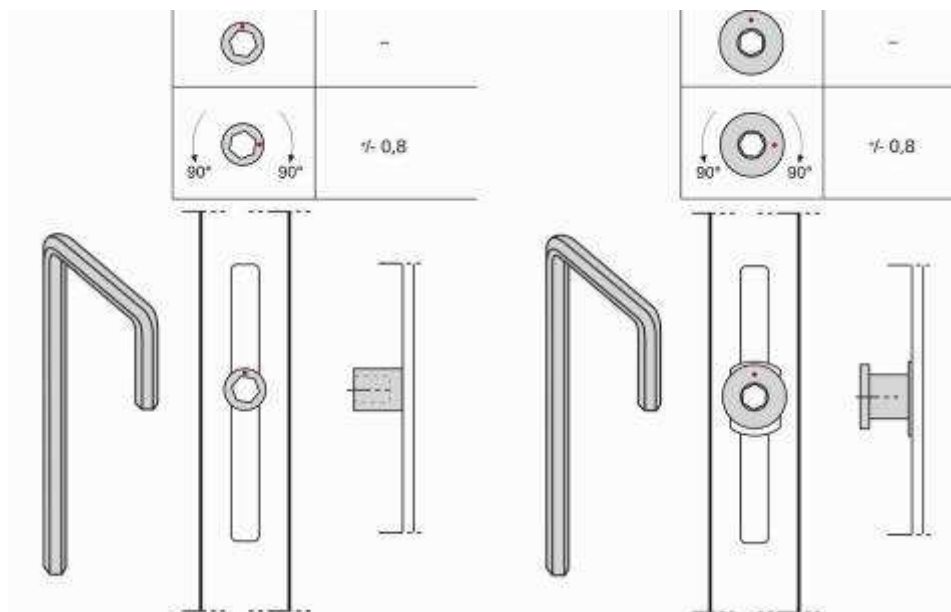

- okno odprite po navpični osi in privijte vijak na škarjah. V kolikor krilo še naseda, storite naslednje:
- z imbus ključem 4 mm privijte vijak, ki je v kotni sponi in dvignite krilo.
- krilo odmaknite od navpične osi (nastavitev levo-desno) tako, da z imbus ključem vijak zavrtite na kotnem ležaju.

Prileganje krila na okvir (tesnjenje) nastavite z vrtenjem ekscentričnega čepa na škarjah, na zapirnih elementih in na kotni sponi (pri modelu, ki je nastavljujiv v tri smeri) z imbus ključem 2,5.

Nastavljanje zapirnih čepov

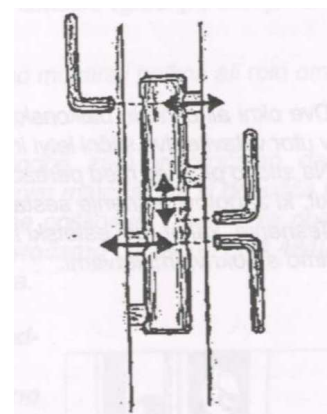
2.10.3 Vhodna vrata

Nasadila so trodimenzionalno nastavljiva. Pri njihovi nastavitvi krila ni potrebno sneti. Če imamo na nasadilih pokrivne kapice, jih je pred nastavitvijo nasadil potrebno sneti.

Stik vratnega krila s podbojem reguliramo tako, da z imbus ključem 5 mm privijamo oz. odvijamo spodnji del nasadila. Vsa tri nasadila reguliramo postopoma, da v krilu ne pride do napetosti. Naleganje krila v brazdo reguliramo s privijanjem zgornjega dela nasadila.

Nastavljanje vratnega krila po višini: z imbus ključem 5 mm privijemo vijak in s tem dvigujemo vratno krilo. Krilo dvigujemo postopoma, paziti je potrebno, da so vsa nasadila enako obremenjena!

Po končanih nastavitvah na nasadila namestimo pokrivne kapice (opcija).

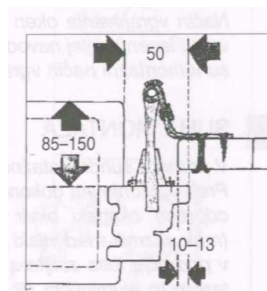
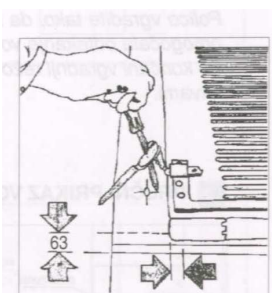

2.11 Montaža polken

2.11.1 Montaža polken na lesena okna

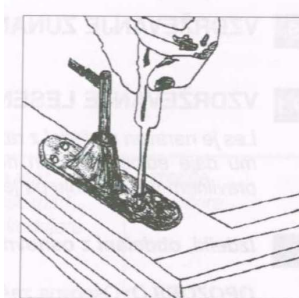
Po montaži polkna na okna, polkno po navpičnih robovih in zgornjem robu nalega na okvir okna. Spodnji rob polkna je dvignjen nad odkapni profil.

Pri vgradnji okenskega okvira v zidno odprtino pa morate paziti, da je okno primerno vgrajeno glede na montirano okovje na polknu.

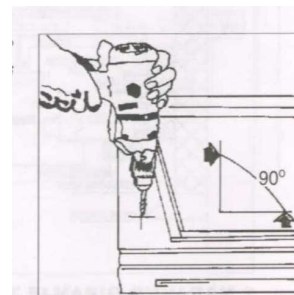

Mesto izvrtin za nosilce spon določite tako, da polkno položite na okenski okvir. Naleganje (preklop) polkna mora biti na obeh straneh enako (na oknu 13 mm). Spodnji rob polkna morate odmakniti od spodnjega roba prečnika okna za 63 mm navzgor. Natakните nosilec spono in označite položaj izvrtine po višini. Položaj izvrtine po širini določite s trikotnikom tako, da ga postavite ob spono in prenesete sredino ženskega dela spono navpično na okenski okvir.

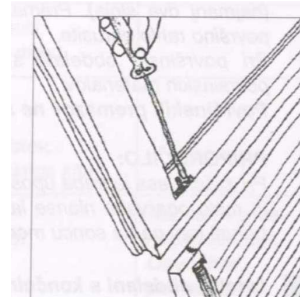
Polkno odmaknite in s svedom $\varnothing 12$ mm pod kotom 90° (pravokotno) izvrtajte izvrtino, ki je globoka 40 mm.

Nosilec spone vstavite v izvrtino ter privijačite vijake na pritrdilni ploščici. Polkno nasadite na nosilec spone in ga zaprite. V primeru, da se polkno ne zapira, odvijte imbus vijak na nosilni ploščici in nastavite moški del nosilca spone (končno nastavitvev polkna izvedete po končani montaži).

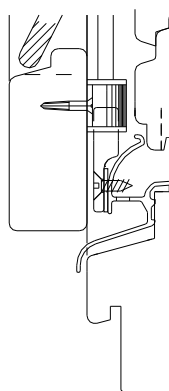
Ob zaprtem polknu na zgornjem in spodnjem prečniku določite mesto za montažo zapiral. Zapirali privijačite.

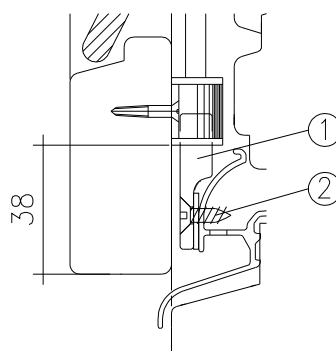
Pred pričetkom montaže osnovne garniture na polkno preverite, kakšen odkapni profil ima okno, na katerega polkno montirate. V osnovi imamo 2 tipa odkapnega profila, na podlagi katerih nato prilagodite montažo osnovne garniture na spodnji strani polkna.

Tip1: POHODNI IN SOFT ODKAPNI PROFIL

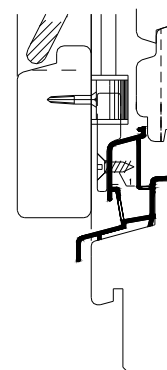
Zunanji rob odkapnega profila sega skoraj do zunanjega roba okvirja okna.

OKNO

BALKON

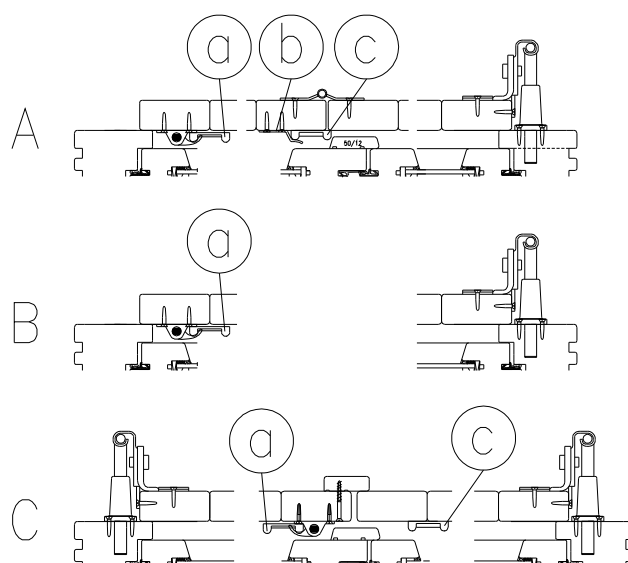

DETAJL PRITRDITVE

Skica 2.10-a: DETAJL VIŠJE PRITRDITVE OSNOVNE GARNITURE SPODAJ

Če imamo odkapnico enake oblike kot je na zgornjih detajlih, moramo spodnje vodilo osnovne garniture pritrčiti 38 mm nad spodnji rob polkna z dvema vijakoma 4x20 mm. Zaradi tega je potrebno zapirno letev spodaj ustrezno skrajšati. Ko imate osnovno garnituro na spodnji strani pritrjeno je potrebno pritrčiti še prislon polken (oznaka 1 na detajlu pritrditve) z ustrezno podlogo prislona in vijakoma 4,2x13 mm (oznaka 2 na detajlu pritrditve). Pozicija prislonov je odvisna od načina odpiranja, ki ga prikazuje skica 2.

Pri montaži preklpnega polkna na simetrično okno (skica 2, shema A) je potrebno biti še posebej pozoren na pozicioniranje 4 mm podloge s prislonom (c), ki mora biti čim bližje pripirni letvi na oknu. Po pritrditvi je potrebno po shemi pritrčiti še prijemnik (b).

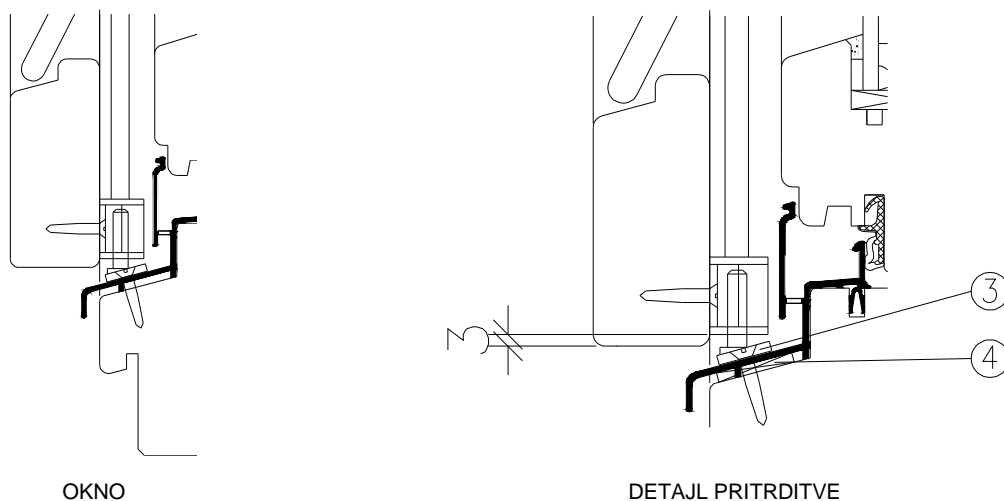
prislon (1) +2 mm podloga
zapirnik
prislon (1) +4 mm podloga

A. preklpno polkno na simetričnem oknu
B. enokrilno polkno na enokrilnem oknu
C. simetrično polkno na simetričnem oknu

Skica 2.10-b: DETAJL VIŠJE PRITRDITVE OSNOVNE GARNITURE SPODAJ

Tip2: OSTROROBI ODKAPNI PROFIL

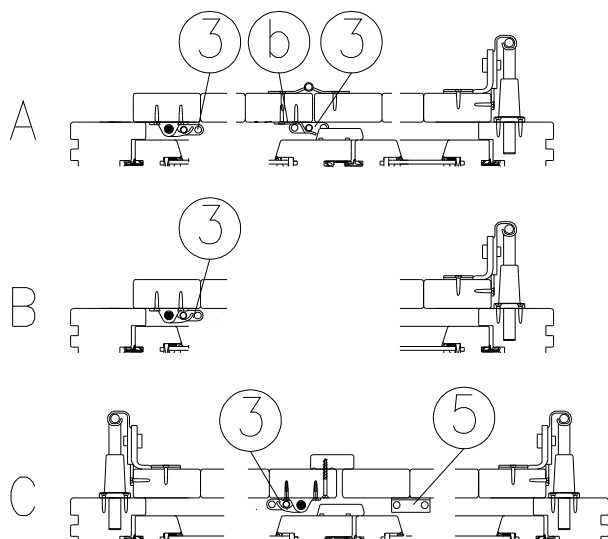
Zunanji rob profila je poravnan z notranjim robom zunanje brazde okvirja pokončnika okna.

Skica 2.10-c: DETAJL VIŠJE PRITRDITVE OSNOVNE GARNITURE SPODAJ

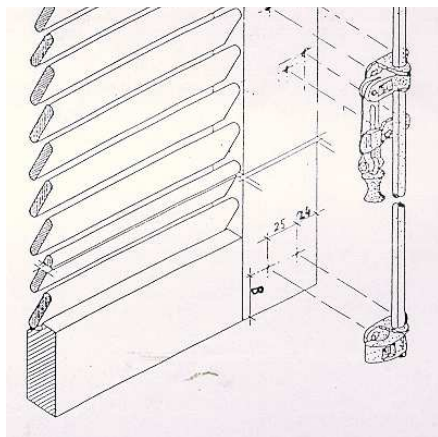
V primeru, da je na oknu ostroroba odkapnica, kot jo prikazuje skica 3, letve osnovne garniture ni potrebno krajšati, ampak pritrdimo le še spodnje vodilo letve z zapirnikom. Spodnji rob vodila je 3 mm višje kot je spodnji rob polkna.

Fiksiranje polkna na okno spodaj je izvedeno s pomočjo krivega zapirala (3), ki ga pritrdimo s pomočjo dveh vijakov 4x20. Zaradi preprečevanja krivljenja poličke odkapnice le-to podložimo s plastično podlogo (4) debeline 3 mm. Tlorisno pozicijo prikazuje skica 4. Za naslon drugega krila simetričnih polken moramo privijačiti še vpadnico (5), ki jo ravno tako podložimo s plastično podlogo (4).

- A - prislon (1) +2 mm podloga
- B - zapirnik
- C - prislon (1) +4 mm podloga

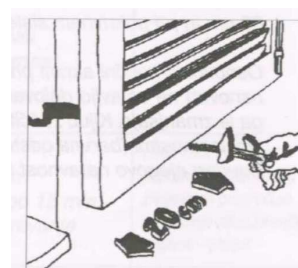
- A - preklopno polkno na simetričnem oknu
- B - enokrilno polkno na enokrilnem oknu
- C - simetrično polkno na simetričnem oknu

B: mera do sredine spodnjega vodila osnovne garniture
Tip 2 = 12 mm
Tip 1 = 47 mm

Skica 2.10-d: SKICA PRITRDNITVE OSNOVNE GARNITURE

Polkno odprite in na fasadi cca 20 cm od roba okna oz. na delu, kjer je primerna nosilna podlaga, začrtajte mesto za privijačenje pritrdilca polkna. Pri polknih na balkonskih vratih to mesto označite na polovici višine polkna. Na označenem mestu izvrtajte izvrtino $\varnothing 12$ mm, vložite plastični vložek in privijte pritrdilec polkna, ki zadržuje polkno v odprtem položaju. Končno nastavev polkna izvedite z vijaki na sponah in nosilnih spon. Po končani nastavitvi vijake čvrsto privijte.

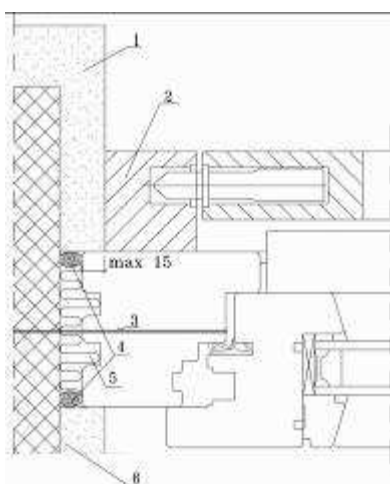
2.11.2 Montaža polken na steno

Montiramo jih kot prikazujejo slike A, B, C in D.

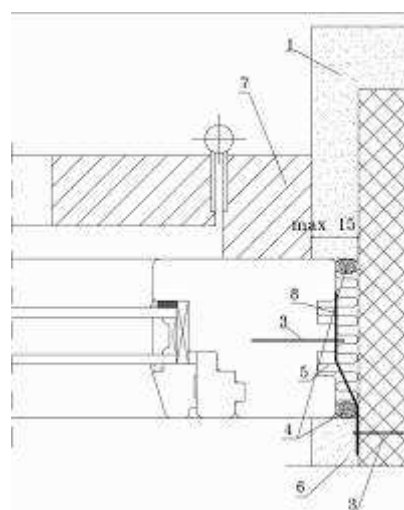
Pri naknadni montaži polken lahko fasada sega na okvir stene na zunanji strani le 1 cm – tako kot je prikazano na slikah A in B.

Pri montaži polken na vgrajeno steno najprej privijačimo spodnjo (S) in stranski nosilni letvi (ST IN SK), kot je prikazano na slikah A, B in C. Če je potrebno, spodnjo letev odžagamo tako, da se lepo prilega na tla in da vodilo ostane na isti višini (slika C).

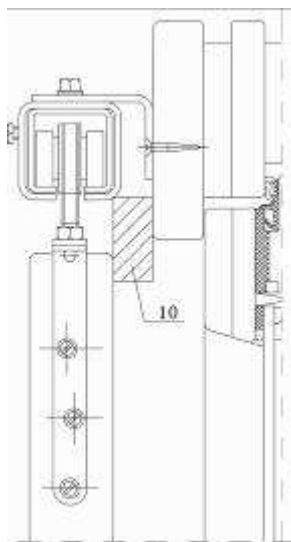
Pritrdimo tudi zgornjo letev (Z). Polkno postavimo v spodnje vodilo in privijačimo še zgornjo tračnico na potrebni višini. Pritrdimo nasadila na stransko nosilno letev (slika B).

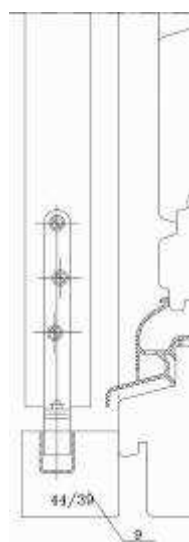
Slika A

Slika B

Slika C

Slika D

- 1 - omet zunaj
- 2 - SK
- 3 - vijak
- 4 - tesnilna mas
- 5 - poliuretanska masa
- 6 - omet znotraj
- 7 - ST
- 8 - kovinsko sidro
- 9 - S
- 10 - Z

2.12 Vgradnja rolet

Upoštevajte navodila proizvajalca oz. naj to izvede strokovno usposobljena oseba.

3 ČIŠČENJE, NEGA in VZDRŽEVANJE

3.1 Pregled pomembnih aktivnosti

KDAJ	POSTOPEK
1. Med gradbeno fazo Tako po vgradnji	Okvir okna in podboj vhodnih vrat pred vgradnjo oblepite. Uporabite zaščitni lepilni trak, ki je primeren za zunanjo porabo – za akrilne premaze ali aluminij in upoštevajte navodila proizvajalca trakov. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nastavitev okovja <p style="text-align: right;">Zračite prostore</p>
2. Po vgradnji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pregled izdelkov, če so med vgradnjo nastale poškodbe in sanacija poškodb <p style="text-align: right;">Zračite prostore</p>
3. Pri lažjih poškodbah površinske obdelave	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popravilo poškodovanih mest <p style="text-align: right;">točka 3.9</p>
4. Po 1-2 tednih po vgradnji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Čiščenje okenskih stekel (ne uporabljajte grobih krp ali agresivnih čistilnih sredstev, da ne poškodujete silikonskega kita) <p style="text-align: right;">točka 3.3</p>
5. Najprej po 6 – 8 tednih	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Čiščenje lesenih površin z blagim čistilnim sredstvom ▪ Osvežitev površin z nanosom negovalnega sredstva <p style="text-align: right;">točka 3.2, 3.4</p>
6. Po 6. mesecih in vsakih 6 mesecev	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osvežitev površine: nanos negovalnega sredstva <p style="text-align: right;">točka 3.4</p>
7. Po enem letu in vsako leto	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kompletni pregled okna ▪ Popravilo poškodovanih mest ▪ Pregled tesnil in okovja ▪ Vzdrževanje in nastavitev okovja ▪ Vzdrževanje alu površin <p style="text-align: right;">točka 3.9, 3.7, 2.10, 3.10</p>
8. Stalna naloga	<p>Zračenje prostorov (priporoča se kratkotrajno in intenzivno zračenje):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zjutraj zračenje prostorov z odpiranjem oken in vrat na stežaj 1-5 minut ▪ čez dan po potrebi z odpiranjem oken na stežaj 5-10 minut ▪ pri zračenju izključiti ogrevanje <p>Pozimi ne imejte oken predolgo odprtih v nagibnem položaju, ker z ohlaiditvijo nastane kondenz.</p> <p style="text-align: right;">točka 6</p>

OPOZORILO:

Za čiščenje posameznih površin oken, polken in vrat se ne sme uporabljati naslednjih pripomočkov: ostrorobnih orodij, kot so nož, kovinska lopatica, jeklena volna, groba stran pomivalnih gobic idr., ki lahko povzročijo poškodbe površine; agresivnih čistilnih sredstev ali razredčil, kot so npr. nitrorazredčilo, odstranjevalec laka za nohte idr., ki lahko povzročajo trajne poškodbe na površini konstrukcije.

3.2 Čiščenje lesenih površin

Čiščenje lesenih površin, ki so izpostavljene zunanjim vplivom, je prvo pomembno opravilo za pravilno vzdrževanje. Odstranite vse, kar se je postopoma nalagalo na površino (mastne madeže, saje ...)

Površine čistimo z mlačno vodo ali močno razredčenim nevtralnimi detergentom oz. milnico.

Ta sredstva površino dobro očistijo in je ne poškodujejo.

Za čiščenje ne smete uporabljati kislin, razredčil, alkohola in detergentov z amoniakom, saj te snovi razgrajujejo premaz.

3.3 Čiščenje stekla

Za čiščenje stekla priporočamo uporabo namenskih čistil za steklo. Pri tem uporabite mehke krpe, da ne opraskate stekla. Pri lesenih oknih pazite, da čistila ne pridejo v stik z lakiranimi površinami saj te lahko poškodujejo premaz, še zlasti tedaj, če za odstranjevanje bolj trdovratnih madežev uporabljate špirit ali čistilni bencin.

3.4 Nega lesenih površin

Nadaljnja nega oz. osvežitev površine se izvaja po predhodnem čiščenju. Površino osvežite z enim nanosom zaščitne vodne raztopine (balsam, negovalno sredstvo). Nanašajte s krpo ali gobico.

Nanos negovalnega sredstva v premaznem filmu zapre mikro razpoke in naredi nov zaščitni sloj proti zunanjim vplivom. Enostaven postopek osvežitve površine zelo pripomore k podaljšanju življenjske dobe premaza. Postopek osvežitve premaza pa uporabite v primerih, ko premazni film še ni poškodovan.

3.5 Nega pololiv, kljuk in ostalega vidnega okovja

Tudi pololive, kljuge in ostalo vidno okovje je potrebno primerno negovati, zato uporabljajte za to namenjena namenska čistila in mehko krpo oz. se ravnajte po navodilih proizvajalca pololiv in kljuk.

3.6 Nega tesnil

Dovoljena je uporaba blagih čistilnih sredstev oz. namenskega čistila za tesnila, ki vsebuje mast in ohranja prožnost tesnila, ter preprečuje prezgodnjo krhkost in s tem slabše tesnjenje. Preverite tudi ali je tesnilo kje poškodovano.

Pri obnovi premazov ostalih površin se izogibajte nanosu premaza na tesnilo.

3.7 Vzdrževanje okovja

Po zaključenih gradbenih in pleskarskih delih okovje oken in vhodnih vrat očistite in ga po vseh gibljivih in pripornih delih namažite z mastjo ali oljnim pršilcem. Za čiščenje se lahko uporabi le blaga pH nevtralna čistila, nikoli pa ne kislin, aldehydov, fenola, amonijaka ali amino- ter amonijakovih spojin oz. polirnih sredstev, ki vsebujejo prej omenjene stvari. Okovje ne sme biti onesnaženo z malto ali drugim gradbenim materialom, prav tako pa ga ne smemo premazati s sredstvi za obnovo lesenega dela okna.

Okovje mažite vsaj enkrat letno! Za mazanje uporabljajte brez kislin in nesmolnate masti.

3.8 Vzdrževanje lesenih površin**Za vzdrževanje izdelkov oken in vhodnih vrat je na voljo SET ZA VZDRŽEVANJE.**

Les je naraven material z razlikami v zgradbi, teksturi, barvnem tonu in delovanju. Vse to mu daje edinstvenost in nenadomestljivost z umetnimi materiali. Les ni večer, ob pravilnem vzdrževanju pa je praktično trajen.

Potreba po vzdrževanju površin lesa je v veliki meri odvisna od izpostavljenosti okna oz. vhodnih vrat atmosferskim vplivom, nebesni strani vgradnje izdelka, velikosti napuščja, onesnaženosti zraka ter vplivu gorske in obalne klime. Odvisna je tudi od drevesne vrste iz katere je izdelek in od barvnega tona površinske obdelave.

glej SECURA CHECK

Izdelki, obdelani z osnovnim premazom

OPOZORILO: Zaščita oken samo z osnovnim, temeljnim premazom (TS 1) ne zadošča, zato ob pravilnem skladiščenju, do vgradnje le-teh v zidno odprtino, priporočamo, da okna že pred vgradnjo dodatno zaščitite z dodatnim slojem osnovnega premaza. Po vgradnji morate površino izdelka z brusnim papirjem rahlo obrusiti, očistiti in nanesti končni premaz (najmanj dva sloja). Premaze nanašamo s čopičem. Pred vsakim premazovanjem pa površino rahlo obrusite.

Pri površinski obdelavi stavbnega pohištva upoštevajte navodila proizvajalca površinskih materialov.

Površinskih premazov ne smete nanašati na okovje, tesnilo ali silikonski kit!

PRIPOROČILO:

Pri zaščiti lesa je treba upoštevati, da so najprimernejši srednji barvni toni. Brezbarvne in malo obarvane nianse lazure ne dajejo zadostne zaščite proti UV sevanju, temni barvni toni pa na soncu močnejše segrejejo površino.

Izdelki, obdelani s končnim premazom

V Jelovici obdelujemo okna, polkna in vhodna vrata z vodnoredčljivimi premazi v lazurnem (tekstura lesa je po končni obdelavi vidna) in pokrivnem sistemu (tekstura lesa po končni obdelavi ni vidna). Debelina nanosa pri lazurnem sistemu je najmanj 80 µm in pri pokrivnem sistemu najmanj 100 µm suhega filma.

Osnovni in končni akrilni premazi na vodni osnovi, kakor tudi ostali premazi na drugih osnovah ne ustavijo delovanja lesa kot naravnega higroskopičnega materiala, ampak ga le zmanjšajo. Kljub zaščiti lesa s premazom les ostaja naraven material z vsemi svojimi lastnostmi (barvna odstopanja, pore pri listavcih, reliefno oblikovane letnice...), kar samo poudari njegovo naravnost in ne predstavlja napake.

OPOZORILO: Če pride macesen v stik s cementom, pride do reakcije – temnega madeža v lesu. Ta reakcija nastane prav tako na hrastu, na smreki pa ne. V tem primeru je sanacija možna le s pokrivnim premazom.

3.9 Popravilo lesenih površin

Popravilo poškodovanih mest

Pri mehanskih poškodbah prihaja do pretrganja premaznega filma. Prizadete površine morate takoj popraviti. Pomembno je preprečiti prodiranje vode v les na mestih poškodbe, ker ta povzroči delovanje in spremembe dimenzij lesa, sivenje lesa in dvigovanje - odstopanje premaza.

Očiščeno površino obrusite z brusnim papirjem. Na mestih, kjer ste popolnoma odstranili premaz, je potrebno les najprej impregnirati. Nato s čopičem nanesete dva sloja ustreznega vodnoredčljivega končnega premaza, lokalno na poškodbi ali preko celotnega dela. Pri delu upoštevajte tudi navodila proizvajalca.

Obnova premaza

Postopek služi obnavljanju površin, ki niso nepopravljivo poškodovane (brez trohnobe). Premaz postane s časom tanjši, zato je pomembno preprečiti, da premazni film ne postane pretanek, kar ima za posledico dvigovanje premaza in sivenje lesa. Morebitna poškodovana mesta sanirajte v skladu s predhodnim odstavkom. Celotno površino obrusite z brusnim papirjem. Na mestih, kjer ste popolnoma odstranili premaz, pa je potrebno les najprej impregnirati. S čopičem nato nanesete dva sloja ustreznega vodnoredčljivega končnega premaza, lokalno na poškodbi ali preko celotnega dela. Premaz na notranji strani obnovite po potrebi in pri delu upoštevajte navodila proizvajalca.

Popolna obnova premaza

V primeru, da okna niso bila čiščena in vzdrževana v skladu s predhodnimi točkami je potreben postopek za popolno obnovo premaza. Razgradnja premaznega filma se izraža v sivenju lesa in odstopanju premaza. Prenova premaza zato vsebuje kompletno odstranitev starega poškodovanega premaza z brušenjem. Na mestih, kjer ste popolnoma odstranili premaz, je potrebno impregniranje.

Če ste star premaz odstranili s pomočjo odstranjevalca barv, je potrebno površino nevtralizirati in oprati ali pred nadaljevanjem postopka počakati vsaj nekaj dni.

Po nanosu impregnacije površino rahlo obrusite in nato nanesete s čopičem še dva sloja vodnoredčljivega končnega premaza.

3.10 Vzdrževanje površin iz aluminija

3.10.1 Elokirane površine

Priporoča se izključno uporaba pH nevtralnih čistilnih sredstev, ki ne vsebujejo abrazivnih delcev. Močno umazane površine očistite s posebnimi namenskimi čistilnimi pastami. Pomagate si lahko tudi z razredčili npr. s čistilnim bencinom, vendar pri tem obvezno upoštevajte konkretna navodila za uporabo in varnostne informacije za posamezna čistila, da ne pride do poškodb tesnil, lakiranih površin ali do uporabe, škodljive za zdravje.

3.10.2 Prašno lakirane površine (RAL)

Po potrebi ali vsaj enkrat letno očistite površine z blagim tekočim milom in mehko krpo. Gospodinska čistila, ki vsebujejo agresivne snovi (alkohol ali salmiak) niso primerna, prav tako pa površina pri čiščenju ne sme biti direktno izpostavljena soncu. Pri zelo umazani površini si lahko pomagate s čistilnim bencinom in površino še naknadno splaknete s čisto vodo.

Drobne praske lahko v ustrezni barvi prekrijete s sredstvi za poliranje avtomobilov.

Upoštevajte konkretna navodila za uporabo in varnostne informacije za posamezna čistila, da ne pride do poškodb tesnil, lakiranih površin ali uporabe, škodljive za zdravje.

3.11 Začasni pojavi na površini premaza

Vodni madeži

Vsi vodnoredčljivi debeloslojni premazi se sušijo od površine proti podlagi. Premazni film je popolnoma presušen po enem mesecu, zato morate izdelke skladiščiti v pokritih prostorih. Če pride po vgradnji v stik z vodo (padavine...), lahko nastanejo sivo-mlečni madeži. Ta pojav je opazen pri lazurnem sistemu površinske obdelave. Madežev ne brišemo, temveč jih pustimo, da se posušijo. Po osužitvi madeži zopet izginejo in ne vplivajo na kakovost premazov. Po popolni osužitvi premaza pa se madeži ne pojavljajo več.

Izpiranje barve

Pri pokrivnem sistemu površinske obdelave stavbnega pohištva (RAL barvni toni) lahko prihaja do pojava izpiranja barve - v primeru čiščenja izdelkov s krpo. To nastane predvsem v primeru, da vsi pigmenti v premaznem filmu niso zaprti in iz njega izstopajo (štrlijo), še posebej, če so to močno obarvani organski pigmenti. Ta pojav je začasen in izgine, ter nima nobenega vpliva na kakovost premaza.

3.12 Vzdrževanje lesenih površin, ki so površinsko obdelane z olji

Priporočamo, da kupec površine pregleda 1 x - 2 x letno in glede na izpostavljenost, površine obnovi z nanosom olja za zunanjo zaščito.

Pri premazovanju naj upoštevajo navodila proizvajalca olja (brušenje, način nanašanja, čas sušenja.)

4 VARNOST UPORABE

a) Kadar **odpirate** okna, polkna ali vrata morate paziti na sledeče:

- da v gibnem polju okenskega, polkenskega ali vratnega krila ni predmetov, ki bi lahko ovirali odpiranje ali poškodovali izdelek;
- da ne spreminjate položaja okenske pololive po tem, ko ste že izbrali os odpiranja in okno odprli (vodoravno/navpično), sicer se okno lahko sname;
- da ne puščate oken odprtih in polken ne pritrjenih, ko niste prisotni ali ko so vremenski pogoji neugodni (veter, dež ...);
- da pri odpiranju ne uporabljate prekomerne sile, sicer lahko pride do poškodb ali celo loma;
- da se pri odprtem oknu ali polknu osebe (zlasti otroci) ne nagibajo skozi odprtino, sicer lahko pride do padca v globino;
- da ne naslanjate ali obešate predmetov na okno ali polkno, zlasti, ko je to odprto.
- da se okensko krilo ne zadeva v zidno špaletu.

b) Kadar **zapirate** okna, polkna ali vrata, morate paziti na sledeče:

- da v profilih ali gibnem polju okenskega, polkenskega ali vratnega krila ni predmetov, ki bi lahko ovirali zapiranje ali poškodovali izdelek;
- da med zapiranjem ne segate z nobenim delom telesa v področje pripir, sicer se lahko resno poškodujete;

- da okensko krilo v celoti nalega na okenski okvir in da ga v zaprtem položaju držijo vsi elementi okovja, ki so za to namenjeni (posebej pazimo pri večjih oknih);
- da polkensko krilo v celoti nalega na okenski okvir in da ga v zaprtem položaju držijo vsi elementi okovja, ki so za to namenjeni (posebej je potrebno paziti pri večjih polknh);
- za zaščito otrok ali ljudi s posebnimi potrebami priporočamo vgradnjo pololive z zaklepanjem, s katero lahko preprečimo nekontrolirano odpiranje in s tem povzročanje nevarnosti.

V primeru težav z delovanjem okovja pokličite servisno službo!

- c) **Kadar odpirate/zapirate okna ali vrata, morate paziti na sledeče:**
- pri odpiranju ali zapiranju ne smete izvajati sunkovitih gibov;
 - če ugotovite, da se krilo pri odpiranju ali zapiranju zatika, oziroma je manipulacija kakorkoli drugače ovirana, najprej skušajte najti vzrok napake. Če je vzrok ovirane manipulacije nečistoča ali priprti predmeti, potem le-te odstranite oz. očistite. Če so vzroki neznani ali izhajajo iz konstrukcijskih značilnosti, je potreben poseg serviserja.
- d) V primeru močnejšega vetra je potrebno okna, polkna in vrata zapreti, sicer lahko pride do trajnih poškodb.
- e) V primeru dežja je potrebno okna zapreti, sicer lahko pride do močenja profilov, predmetov ali pohištva v prostoru.
- f) Odprto okno ne izpolnjuje nobenih zahtev glede toplotne, zvočne ali protivlomne zaščite, prav tako pa ne zagotavlja zrakotesnosti in vodoprepustnosti.
- g) Vrata, ki niso pravilno zaprta oz. zaklenjena ne omogočajo niti minimalne protivlomne zaščite.
- h) V primeru odpiranja in zapiranja polken v zamrznjenih pogojih, lahko pride do trajnih poškodb polkna.
- i) **Steklo**
Steklo ima značilnost, da lahko v primeru prevelike mehanske obremenitve ali zaradi termičnega šoka in drugih dejavnikov, počí oz. se razbije. V primeru razbitja stekla morate upoštevati sledeč postopek:
1. Zaščitite mesto, kjer se nahajajo drobci razbitega stekla in preprečite dostop osebam, še zlasti otrokom.
 2. V kolikor ocenite, da lahko drobce stekla odstranite sami, potem se morate pred tem ustrezno zaščititi (primerna obutev, obleka, zaščitne rokavice in zaščitna očala)
 3. Razbitine, ki ostanejo v izdelku, odstranite z ustreznim predmetom ali orodjem, pri tem pa pazite, da se ne ranite in ne poškodujete izdelka. Če je steklo samo počeno (npr. zaradi tehničnega loma), potem ga ne odstranjujte.
 4. Pobrane razbitine oddati v ustrezni zbiralnik steklenih odpadkov, nikakor pa ne med običajne gospodinjske odpadke,
 5. Poškodovan izdelek zaščitite pred zunanjimi vplivi in dosegom oseb ter ga ustrezno označite (npr. čez odprtino za steklo nalepite PVA folijo in z obarvanim lepilnim trakom označite v obliki »X«)
 6. Naročite zamenjavo stekla pri pooblaščenem serviserju Jelovice ali usposobljenem lokalnem steklarju.
- Nasvet: V kolikor je steklo predmet zavarovalne pogodbe obvestite zavarovalnico.**
- j) **Rolete**
- pri velikih hitrostih vetra morajo biti rolete dvignjene in v roletni omarici, da se ne poškodujejo;
 - redno je potrebno preverjati obrabo navijalnih trakov, da ne pride do padca rolete.
- k) **Čistila**
Upoštevajte navodila in varnostne informacije proizvajalcev za uporabo posameznih čistil, da zaradi neprimerne uporabe ne pride do poškodb površin ali uporabe škodljive za zdravje.

5 ZAMENJAVA DELOV

Izdelke zunanjega stavbnega pohištva uporabljajte skladno z navodili za transport, skladiščenje, vgradnjo, uporabo in vzdrževanje ZSP.

Če ugotovite, da je katerikoli sestavni del poškodovan, ga je potrebno takoj zamenjati ali pravilno sanirati, ker se v nasprotnem primeru zmanjša trajnost kompletnega izdelka.

V primeru, da so vzroki neznani ali izhajajo iz konstrukcijskih značilnosti, je potreben poseg serviserja.

V primeru **poškodb** posameznih sestavnih delov izdelka upoštevajte naslednja navodila:

a) Okovje

- če so poškodovani deli okovja, ki so pritrjeni na enostaven način in so v izdelek vgrajeni kot samostojni elementi (na primer zaporni elementi, pritrdilci polkna,...), jih lahko zamenjate sami, vendar pa se morate prepričati, da so novi deli identični originalnim in jih pritrditi na enak način, kot so bili originalni.
- če so poškodovani deli okovja, ki so vgrajeni kot sklop (na primer vogalnik, srednja zapora, gonilka, nosilci spon pri polknih ipd.) potem kontaktirajte pooblaščenega serviserja in naročite popravilo oz. zamenjavo.

Okovje ima vpliv na odpornost proti vetru ter na vodotesnost in prepustnost zraka.

b) Steklo

če se razbije steklo, kontaktirajte pooblaščenega serviserja ali usposobljenega steklarja in naročite zamenjavo (glej tudi točko 4 - f).

S steklom je pogojena toplotna in zvočna izolativnost izdelka.

c) Tesnilo

v primeru poškodbe (natrganja, opraskanja ipd.) tesnila kontaktirajte pooblaščenega serviserja in naročite zamenjavo tesnila.

Poškodovano tesnilo vpliva na vodotesnost in prepustnost zraka.

d) Odkapni profil

če se poškoduje aluminijast odkapni profil, kontaktirajte pooblaščenega serviserja in naročite zamenjavo.

6 ZRAČENJE

6.1 Zračenje

Redno zračenje nam zagotavlja optimalno zračno vlago (cca 45-65%) in pri teh pogojih se tako ljudje kot tudi les počutimo najbolje. Še posebej je zračenje pomembno za prostore, ki so vlagi bolj izpostavljeni (kopalnica, pralnica, klet). Svež zrak v prostoru pa na splošno pripomore k zdravemu življenju.

Previsoka vlažnost lahko posledično povzroča tudi škodo kot npr. plesen, nabrekanje in krivljenje lesenih delov, korozijo na okovju in luščenje premazov.

Pravilno zračenje (točko 3.1-8) pomeni tudi prihranek energije za ogrevanje, ker preprečuje nepotrebno ohlajevanje notranjih sten.

6.2 Rosenje

Do pojava rosenja na zunanji površini stekla pride takrat, ko je površina stekla hladnejša od zraka, ki jo obdaja. Pogojeno je s koeficientom toplotne prehodnosti stekla, zunanje in notranje temperature ter kroženja in vlažnosti zraka.

Nastanek rosenja na notranji - sobni strani stekla pa je odvisno od oviranja kroženja zraka (goste zavese, cvetlični lončki, globoka okenska polica in notranje žaluzije ovirajo kroženje), neugodne razporeditve radiatorjev oz. vsega, kar segrevanje stekla ovira.

7 SLEDLJIVOST

Izdelki zunanjega stavbnega pohištva so označeni s kontrolno nalepko na kateri je poleg oznake CE tudi serijska (kontrolna) številka. S pomočjo kontrolne številke je možno izslediti delovni nalog, po katerem je bil izdelek izdelan, iz delovnega naloga pa so razvidni tudi vsi potrebni podatki, ki se jih potrebuje v primeru reševanja reklamacij ali eventualnega ponovnega naročila enakega izdelka oz. posameznih nadomestnih delov.

Kontrolne nalepke v nobenem primeru ne odstranjujte!

SKUPINA OBREMITVE IN VREMENSKA IZPOSTAVLJENOST ZA LESENA OKNA IN VRATA

Secura - Check

0	indirekt. izpostava	2	srednja izpostava	4	zelo močna izpostava
1	delna izpostava	3	močna izpostava		

lega zgradbe

način vgradnje okna	zaščita s streho	pritličje, 1.-3. nadstropje	prostostoječe, viseče višje od 3. nadstropja	gorska in obalna lega
umaknjen	velika	0	0	1
poravnan s fasado		1	1	2
umaknjen	srednja	1	2	3
poravnan s fasado		2	3	4
umaknjen	mala	2	3	4
poravnan s fasado		3	3	4

INTERVALI PREMAZOVANJA ZA LESENA OKNA IN VRATA glede na obremenitev in površinsko obdelavo

drevesna vrsta	iglavci: smreka/jelka, bor, macesen				listavci, tropski lesovi: hrast, meranti					
	lazurna		pokrivna		lazurna		pokrivna			
površinska obdelava	svetla	srednja	svetla	temna	svetla	srednja	svetla	temna		
barvni ton	LS 1	LL1	LS 2	LL2	PS 1	PS 2	LH 1	LM 1	PM 1	PM 2
razvrstitev barvne karte			LS 5	LL5	srednja	PS 4		temna	srednja	PM 4
			temna		PS 3	PS 5		LM 2	PM 3	PM 5
			LS 3	LL3		PS 6		LM 3		PM 6
			LS 4	LL4		PS 7		LM 4		PM 7
						PS 8		LH 2		PM 8

0
1
2
3
4

A	A	A	A	A	A	A	A
C	B	A	A	B	A	A	A
D	B	A	B	B	B	A	A
E	E	C	C	E	C	B	C
E	E	D	E	E	E	C	D

Intervali premazovanja v letih:

A 5 in več let
• zelo priporočljivo

C 2 - 2,5 let
• še priporočljivo

E res manj kot 2 leti
• nedopustno po smernicah IFT

B 3 - 4,5 let
• priporočljivo

D manj kot 2 leti
• ni priporočljivo